

Felújítások

Január 8-án lezárják az Alagutat, február 15-én pedig a Lánchidat

Szerdán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. Egy sor fontos témát vitatott meg. A végrehajtó bizottsági ülést követő sajtótájékoztatón a fővárosi tanács Közlemény- és Művelődési, illetve Közlekedési Főigazgatóságának vezetői beszámoltak a Lánchid és az Alagút felújítási terveiről.

A két fontos közlekedési objektum műszaki állapota a forgalom biztonsága érdekében megköveteli a teljes rekonstrukciót, a metró második szakaszának üzembe helyezése előtt azonban erre gondolni sem lehetett. A sűrű munkákat csak az Alagút és a Lánchid lezárása mellett lehet gyorsan és gazdaságosan elvégezni, ezért az Alagút január 8-án, a Lánchid pedig február 15-én kapcsolják ki a forgalomból. A munkák befejezési határideje: 1973. július 15.

A Lánchid felújítása során megvizsgálják az acélszerkezeti részeket, a hegesztési varratokat, s kicserélik körülbelül 10 ezer szegecset. Kijavítják a kőkapuzat sérüléseit, új kocspálya- és járdaburkolatot készítenek, majd a hidat sötét grafit-szürkére festik. Az Alagútnál a legfontosabb teendő —

a szigetelés, ezt követi a szellőzőberendezések cseréje, illetve a mosható, világos üvegrozák-burkolat felrakása.

A munkák jelentős forgalomelterelést tesznek szükségessé. Az Alagút lezárásának időszakában, tehát január 8-tól február 15-ig a közúti forgalom a Várhegy déli megkerülésével bonyolódik majd le.

A közúti közlekedés módosításairól a gépjárművezetőket szembeöltő táblákkal informálják.

Vasút- villamosítás

Budapest-Rákos és Nagykáta állomások között elkészült az ország új villamosított 46 kilométeres vonal szakasza, amelyet Tóth János, a MÁV Budapesti Igazgatóságának vezetője ünnepélyes keretek között adott át szerdán a forgalomnak. A Budapest-Lökösháza között a negyedik ötéves terv végéig felépülő villamosított vasútvonalnak ez az elkészült első szakasza.

A szövetkezeti ipar bővíti a szolgáltatásokat

Több áru a belkereskedelemnek

Az ipari szövetkezetek áruellátási és szolgáltatási tevékenységéről nyilatkozott Rév Lajos, az OKISZ elnöke.

1972-ben a hazai boltokba került iparcikkek 16 százaléka szövetkezeti üzemekből került ki, felsőruházati termé-

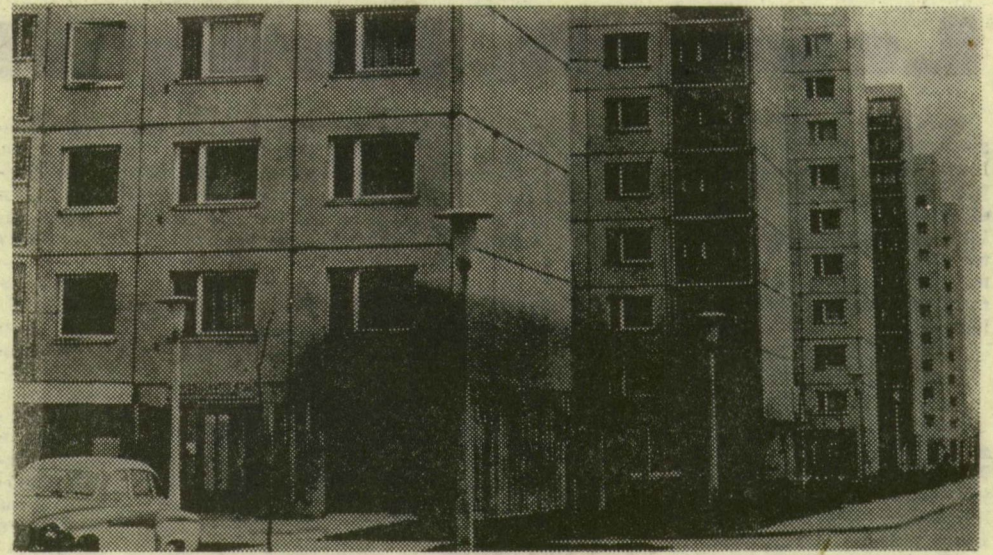
kekből 40, bőrdíszműárukból több mint 60, bútorközből pedig csaknem 30 százalék volt ez az arány. Az idén

hat-nyolc százalékkal több árut szállítanak a belkereskedelemnek, az eddiginél jobb minőségben, szélesebb választékban.

A Könnyűipari Minisztérium adatai szerint a szövetkezeti ipar a múlt négy évben a textil- és bőrkonfekció-ipari termékek árszínvonalát nem emelte. Erre kell törekedni a jövőben is, sőt a nagyobb sorozatban gyártott cikkek bizonyos ármérséklése is elképzelhető. Számottevően növeli termelését a szövetkezeti fémtömegcikk-, az építőanyag-, a papír- és a műanyagipar, valamint a kézmű- és a háziipar is. A Belkereskedelmi Minisztériummal szervezett, jó együttműködés eredményeként az ipari szövetkezetek rendszeresen értesülnek, hogy mely cikkek hiányosak. A szövetkezetek a lehetőségekhez képest ezeknek a gyártását bevezetik.

A szolgáltatásokat az ipari szövetkezetek 1973-ban tovább bővítik.

Már tavaly is a tervezettnél gyorsabban növekedett például a gépkocsi-, a motorkepkar-karbantartás és -javítás, az elektromos háztartási készülékek és az elektroakusztikai berendezések javítása, továbbá a mosásvégyszívás. Bővül a személtelki szolgáltatások köre: egyedi megrendelésre készülnek bútorkar, háztartási felszerelések.

Lakóházak építői

(2.)

„Biztosítani kell, hogy a lakásépítési terv keretében a Budapest és az öt kiemelt város arányosan megillető lakások felépüljenek.”

(Az MSZMP Központi Bizottságának 1972. novemberi határozatából.)

Elkanyarodik az autóbussz az új városnegyed víztornyánál. Az utasok kíváncsian tekintenek az épülő házakra. Vegyes megjegyzésekkel kísérik a látványosságokat. Egy asszonyka mondja: — Hihetetlen, hogy mennyi házat építenek itten. A múlt héten még semmi sem látszott abból a tizemeletesből — mutatja szomszédjának az ötös ütem végén összeszerelt épületet, amelyet a textillipari szakiskola után, a József Attila sugárút mentén állítottak fel. Egy morózus hangú férfi megjegyzése: — Az emberek fele ácsorog, jön-megy, ha megfogják a munkát, kétszer annyi lakást felépíthetnének.

Erre is válaszol valaki: — A kétszer annyi is kevés lenne. — Valami igazság mind a három megjegyzésben található. Az tény, hogy bámulatra méltó gyorsasággal szaporodnak az új és modern házigyári lakások Szedegen, de az is igaz, hogy sok ezer jogos lakásigénylő hosszú esztendőök óta vágyakozik saját otthonra. Azt sem lehet eltagadni, az építómunkások körében akad még tennivaló, hogy javuljon a munka szervezetsége és a fegyvelm. Ez érdekelt szakember véleményét éppen a buszban is elhangzott kérdésekre kertem.

A GYORSASÁGRÓL

A víztorony tövében lápos, földszintes felvonulási épület. Az ideiglenességet nem lehet ráfogni az építményre, hiszen beülről pontosan olyan, mint egy belvárosi iskola. Zilahy János Péter építészmérnök, a tarjáni városrész főépítésvezetője szívesen válaszol kérdéseimre. Elmondom, hogy mit mutat a külső szemlélőnek, az utca emberének a tarjáni lakásépítés: ha készen van az alap, az úgynevezett fogadószint, akkor megjelennek a speciális panelszállító kocsik, és hozzák a házigyárból a lakásrészeket. A daru leemeli a szállítmányt és feladja az épületen levő szerelőknél. Ez az egész folyamat viszonylag gyorsan zajlik, és nem igényel sok embert sem. Egy épületnél, legyen az négy- vagy tízemeletes, összesen 12-15 dolgozó serénykedik. Ezt a munkát el lehet végezni akár éjjel is, hiszen erős reflektorokkal megvilágítják az épületet. Gondolom, a lakásépítéseknek ezzel a fázisával elégedettek a DELÉP vezetői is. Az építkezés gyorsasága ezután szenved csorbát. Zilahy így válaszol:

— A gyorsaságot nem úgy lehet fokozni, hogy gyorsabban dolgoznak a munkások. Amilyen szakmai tennivalókat elvégeznek, annak technikai előírásai vannak, például egy épületem sarkainak kiálló vasrészének összehégesztése adott időt igényel, azt előbb nem lehet befejezni, csak akkor, ha a két rész szervesen egyé-

vált. Tehát nem a fizikai gyorsaságon múlnak a dolgok, inkább a szervezetségen, amely viszont teljes folyamatos tételre fel: jobb kihasználást a szállításhoz, az anyagellátásban és a partnerekkel való együttműködésben is. S ami alighanem közismert szakmai berkeken kívül is: a házak szerkezeti elemeinek gyártása a legújabb technikát és technológiát képviseli, addig az úgynevezett második vonal, a szerelőipar technikája és technológiája a régi, hagyományos szinten áll. A kettő élesen elvált egymástól. Persze, tényként kell elfogadni, hogy egy lakóház nem akkor van készen, amikor a panel-szerelők összeszerelték az épület szerkezeti elemeit, hanem akkor, amikor belül is minden elkészült, és a lakók birtokukba vehetik a lakást.

DÖCÖG AZ ANYAGELLÁTÁS

Az előbb több járvánivalólól is szó esett, például az anyagellátásról. A főépítésvezető valószínű pontos adatokkal szolgálhat, hogy mi a legnagyobb gond az anyagellátásban, hogyan lehetne azon segíteni. Mindjárt a legfontosabb építőanyagokkal kezd:

— Jó ideig nem volt cementünk, amely az alapok elkészítésénél a legfontosabb. Aki állandóan erre jár, láthatják, hogy a múlt év első felében hány épületnek elkészült a fogadószintje. Szépen, egymásután sorakoztak, jöhetett a házigyárból a panel. Most nincs is tartalékunk. Ahogyan megköt a beton az alapon, már öt perc múlva rakják rá a ház szerkezeti elemeit. Pedig az előkészítés oly lényeges, hogy a kívülállóknak nem is tudják. Minden további munkafolyamatot felboríthat.

— Csak a cement hiányzott?

— Sajnos, nem csak az. A csőanyagoknál is gyakori a hiány. Nem is arról van szó, hogy nincs cső, hanem éppen olyan méret, olyan keresztmetszetű nincs, amelyre szükség volna. Nem ritka, hogy az importcikkek is késve érkeznek, vagy a Tisza Bútoripari Vállalat bútorkar-késznek, azzal is sok gond volt az elmúlt időszakban, s a míg a beépített bútorkar nincs a helyén, addig megállnak a vízvezeték-szerelők, a gázszelők és így tovább. Előfordult már az ilyen sorrendiség felcseréléséből komoly kár is. A szőnyeg előbb került a lakásba, mint a vízvezeték, s próbanyomásonként beázott a szoba.

Elmondta a főépítésvezető, hogy újfajta anyagellátást akarnak bevezetni a tarjáni építkezéseknél. Megszüntetik az anyagok kétszeres „simogatását”. Eddigi gyakorlat a következő volt: a Dorozsmai úti központi raktárból kiszállították az építkezés színhelyére az anyagot, s a helyszínen fiókraktárakat létesítettek. Az épülő házak között nem volt meg a teljes biztonság sem, de ettől függetlenül előfordult, hogy éppen az hiányzott a helybéli kiskraktárból, amire aznap szükség

lett volna. Most mindennap csak azt az anyagszükségletet szállítják ki a városnegyedbe — de nem külön raktárba! —, amelyre a megjelölt lakóház építésénél szükség van. Kikerülnek két feleslegesen közbeiktatott fázist, szállítást és raktározást. Biznak abban, hogy javulni fog az anyagellátásuk, és sokkal egyszerűbbé válik az egész folyamat lebonyolítása.

„GENERAL” BERUHÁZÁST

Panaszkodnak az építésvezetőségen, hogy sok az üres járat és a felesleges munka a lakótelep építésénél. A legfőbb okot abban látják, hogy nincs összehangolva az építkezésekben érdekelt vállalatok és szervezetek tevékenysége. Példákat mond Zilahy János Péter:

— Kezdekem a végén is. Itt van a szomszédságban egy 84 lakásos épület. A paneleit márciusban összeszereltük, a belső munkákkal szeptemberre elkészültünk, be is költözhetek volna a lakók. A ház még ma, 1973 elején is üresen áll. Minket sürgetnek, lassúnak tartanak és közben a kész lakások üresek. Valahol csorbát szenvedett a folyamatosság. De ez legyen a legnagyobb gond, mivel ennél több az olyan, amely a valóságos építőmunkát gátolja. Mi átvettük a DÉGÁZ-tól a gázgerincvezeték építését alvállalkozóként, mivel, ha az nincs meg, nem tudjuk a házat szerelni. Lerajkuk a gázvezetéküket, elkészültünk rendszeren a munkával, de később jön a posta és feltöri a betont. Talán akkor javulna a helyzet, ha general beruházást folytatnánk, igen precíz koordinációval. Ebben érdekelt lenne mindenki: a kivitelező építőipar, a beruházási vállalat, a tervező, a posta, a gázművek, a villamosművek és így tovább.

IDŐBEN ELŐRE LÁTNÍ

Látszik, a kivitelező építőiparnak is megvan a maga „keresztje”. A panaszoknak se vége, se hossza. Most ugyan minden megy a maga útján, van hely a hatos ütemnek bőven. De az építők már keresik a következő házak helyét. Mi lesz a nyolcas ütemmel? S mi lesz az újszegedi lakóházakkal? — kérdezték.

— Úgy tudjuk, hogy ebben az esztendőben az újszegedi lakónegyedet tovább kell építeni. De eddig még nem kaptunk tervet sem, s az előrejelzés szerint ott legalább 300 darab lakás összeszerelését, azok alapjait, cölöpözését el is kellene végezni. Terv nélkül hogyan rendelünk anyagot, gépet, és egyebet? — néz rám az építészmérnök. Kérdésére, kijelentésére nem tudok válaszolni, de nem is vagyok rá illetékes. Végül azzal válnék el a főépítésvezetőtől, hogy nézzem meg közelebbről is egyik-másik lakóház építését, és kérdezzem meg a szakmunkásokat. Megteszem.

Gazdag István

Gazdaságosság, export

Tájékoztató a kohó- és gépiparról

— A kohászat termelése négy-öt, a gépiparé 8-9 százalékkal emelkedik 1973-ban — mondotta szerdai sajtótájékoztatóján dr. Horváth Gyula kohó- és gépipari miniszter. A termelés növelésénél is fontosabb azonban a gazdaságosság javítása. Széles körű elemzések alapján a minisztérium hat kohászati és 14 gépipari vállalat gazdaságosságát nem találta elfogadhatónak. Ezen a helyeken a helyzet megváltoztatására tervek készülnek, amelyeket a felügyelőbizottságok bírálják el, s miniszteri értekezleteken is megvizsgálják az intézkedések hatékonyságát.

A gazdaságosságot termékcsoportonként is elemezték, a termékeket jóvedelmezőség szerint osztályokba sorolták. A gazdaságtalan cikkek árnyának csökkentésére a most alakuló vállalati bizottságok

dolgoznak ki javaslatokat. E bizottságokba a felhasználókat, illetve az értékesítő vállalat képviselőit is bevonják. Az intézkedések várhatóan már a negyedik ötéves tervidőszakban éreztetik hatásukat, s a további teendőket beépítik majd a vállalatok ötödik ötéves tervébe, és az ágazati tervkonceptiókba.

A gépipar strukturális átalakulásáról szólva a miniszter elmondta, hogy a piaci viszonyoknak megfelelően csökken a vasúti járműgyártás, a hajógyártás, a közúti járműiparon belül pedig a traktor-, a dömpertes és a tehergépkocsi-gyártás aránya. Autóbusszból, híradástechnikai cikkekből és egyéb kelendő termékekből az átlagosnál gyorsabban növelik a termelést, így módon az exportot is jelentősen fokozhatják. (MTI)

Somogyi Karolyné felvétele

Taxiórák javítása

A szegedi 10-es számú Volán Vállalat műhelyében javítják az ország összes közlekedési vállalatának tulajdonában levő taxiórákat. Képzőnkön a francia gyártmányú órák felújítását, elromlott alkatrészeinek cseréjét végzik a szegedi szakemberek.